

VIÊN LINH
HÓA THÂN

HÓA THÂN

Tác Giả Giữ Bản Quyền

VIÊN LINH
HÓA THÂN

Tạp Chí Văn Nghệ Xuất Bản

CÙNG MỘT TÁC GIẢ

Sẽ Xuất Bản

CÚC HOA
NGÔI NHÀ TÔI ĐÃ Ở
CHỊ LÊ KIM XUYẾN
NHÌN LẠI TOÀN BỘ
CỔ THI VIỆT NAM
CƯƠNG THỎ

Đang In

THỊ TRẤN MIỀN ĐÔNG

THƠ VIÊN LINH

TÔI

Tìm tôi thấy óc tôi khô
Đáy trăm tội nặng ngồi đo lường trời

Quên tôi, thấy óc còn tươi
Trưởng nghìn nhân diện nghĩ người ở xa

Hồn hoang vu xác thân già
Nghe muôn mảnh thú đời ta về rừng.

Nhờ tôi, tiền kiếp rung rung
Đài tay địa phủ ôm lưng kẻ nào.

ĐẦU THAI

Sớm nay trả lại ưu phiền
Đời ta đã nhẹ trăm miền hợp tan
Xuân hồng chỉ đỏ ngời đan
Lưới thưa giăng một trần gian đứng chờ
Đừng khô sợi chỉ đừng khô
~~Trăm năm sống vội~~ ngựa thồ xe bon
Ngón này chỉ nọ đan luôn
Lưới ơi mau rộng thân buồn sắp rơi.

Sớm nay trả lại ơn đời
Thâu canh bụi phủ thân người lãng du
Giọt mòn gieo mái thiên thu
Chân mưa dạ héo hơn bù lúc vui
Sớm nay rộng đất xa trời
Trăm tay tượng đá nghe dòi chỗ xưa
Lưới ơi chỉ hỡi đừng thưa
Bên kia dương thế hồn chưa chịu về.

CÚC HOA

Gù lưng nghĩ một canh trường
Ở không cũng động muôn phương cõi này
Ầm ầm mưa đổ bên tai
Cúc Hoa, anh ngủ nghìn tay kéo đầu.

Gù lưng tính chuyện nông sâu
Tóc ta rơi rụng hồ châu lệ người
Đầm đầm máu nhỏ thân tươi
Cúc Hoa, em ngủ quên đời quạnh hiu.

Gù lưng đến xứ tiêu điều
Hai vai ác quỷ trong chiều thánh ca
Nơi đây trời rộng cây già
Cúc Hoa, thân thể quê nhà đã tanh.

KHAI SINH

Tôi có mười ngón tay
Đề nâng niu hạnh phúc :
Từ khi ra chào đời
Móng một ngày một sắc,

Mười chi chia làm đôi
Hai chục năm góp lực
Năm nghe rụng tương lai
Một ngày một sợi tóc,

Năm nghe ngóng tương lai
Môi liếm dần nước mắt,

THÁI ĐỘ

Tôi thở dốc trước giờ tranh đấu
Mượn một trăm năm chào Thượng Đế đi lui
Nhắc thấy phía sau trùng trùng loài mặt ngựa.

Tôi muốn sống thật bình thường đời dừng dung
từ chối

Bèn mang dục vọng trôi đều theo tháng năm
Bỗng đến hôm rồi đứng mé sông kia
Tôi hồi tưởng cuộc đời khổ cực
Chả ai từng mượn đủ trăm năm
Hạnh phúc đã băng theo giòng nước siết.

Tôi trở về làm lủi phố xa
Một mình đi theo bước chân ngựa gỗ
Vui buồn hà tất cảm ợn chi

Tôi sống tôi vô luận khi nào.

HỒN MANG

Chiều trên núi còn trông theo biển rồi
Lúc này bầu trời âm u
Tôi vượt ve bờ đá hốc thủng mòn
Thân thể quên là một giấc mơ.

Vì sao khuất rồi cùng niềm im lặng
Bầu trời mang lên dấu trên cao
Trong cuộc sống tuổi thơ già như sậy
Mọc chen chân ngoài cõi đờn đau.

Tôi lạnh lẽo đêm nằm dáng xâu
Rụng lốt chân chui cùng cỏ rỗi
Hạnh phúc mọc hoang khắp cánh đồng lầy
Trừ những lối đi những con đường kia

Ôi, bước chân kẻ nào lao chạy
Đêm tàn đêm lưới hái treo lên.

Hoàng hôn chết rồi còn một cánh tay
Một sợi dây đen móc vào bóng tối
Tôi rơi bồng trong vòng va chạm hải hùng

Một mình xoay suốt cuộc tang thương.

MỘT HỒI SAU

Rồi biển ì ầm suốt đến muôn năm
Trên trán ưu tư ngày một rộng
Chỉ bãi cát xa còn dấu tích
Những đường nhăn những vết lặng yên.

Và cuộc sống kia vô mãi không ngừng
Thân thể nọ một ngày một rút
Cho đến khi còn nổi đờn đau
Chia sẻ tứ chi thành nhánh nhỏ.

Sớm muộn gì niềm cô đơn cũng tới
Khi cuộc đời ta chớm mức xô nhanh
Như chuyển xe dò một chiều rét mướt
Băng qua cánh đồng tro gốc rạ non.

Tôi dương đôi mắt to nhìn vọng
Những con chim miền núi lạ xuống ga
Trên mái ngói khô mùa đông tới chậm
Chúng nó đùa nốt quãng biên khu

Hơi thở nhẹ con đường rầy đi hút
Viên đá nào rơi xuống mất tăm.

Tuổi trẻ rồi qua ven triền quá khứ
Tôi một ngày kia vượt tóc đứng kinh hoàng
Yên lặng nghe hòn đá nọ lắng sâu
Không chút hồi âm chi hết, hết.

Tôi lại tìm em trong bãi cỏ xanh
Giữa con đường khô cuộc đời xế bóng
Với nhiều năm chung sống tương lai
Một kiếp hồi sinh nào chẳng hạn.

Hy vọng vẫn là màn phụ diễn mua vui
Ngoài bãi lộ thiên chúng ta hăng lập lại
Còn hồi chót sương vui hay buồn khổ
Xin anh em đọc bài Kết Cuộc sau đây.

KẾT CUỘC

Sự tầm thường như sóng biển nô đùa
Trên bãi hoang liêu những mùa nước lớn
Một con chim nhỏ lỡ quá ra khơi
Đáp xuống nơi nào yên thân nằm lại sức.

Tôi hằng lằm bằm những khi tối trời
Sự sợ hãi và lo âu tới đó
Ngày rền rền du những cánh tay
Khép nhỏ vòng ôm rút dần hy vọng
Cho tới xế buồn khi cho tới cuối đời

Hai tay mình đó ôm thân mình thôi.

Những đốm thuốc đỏ thắp đêm khuya
Âm ỉ cháy đốt thêm ngày tháng nữa
Thời khắc ghi bằng tiếng trống khua
Và hồi âm những đón đau cầm canh một kiếp
Điều tri thức nào kết liễu chúng ta ?

Tôi thường đáp xe đồ lên thị trấn tôi
Và công chuyện bắt đầu như thường lệ
Bỏ lại đằng sau niềm vui với nỗi truy hoan

Quên quên hết hoặc giả dò quên hết
Rồi ngày mai tiếp tục sự luân lưu

Thần thoại mịt mù đeo khối đá
Cuộc đời tôi như tấn kịch cương.

Con chim có cánh thì đã bay lên
Và mảnh ván thân tàu kia trôi băng theo dòng
nước lũ

BẢN THÂN

Ngồi trông từng giọt mưa rơi
Âm âm tiếng vọng trăm trời cổ xưa
Trong tôi chậm chậm phút giờ
Rơi muôn tiếng vọng ơ hờ nẻo thân.

Đời ôi thể phách hao dần
Hoang mang tín mộ, linh thần vụt bay
Ta rơi nặng nặng từ đây
Trong không bụi cũng trôi đầy mộng mê.

Ngoài kia dơi lưới chiều về
Vây muôn vũng lệ trời tê máu hồng
Lưới mau đầy nặng hoàng hôn
Chân tay mỗi rủ tâm hồn mỗi theo.

Ngồi trông cổ tích bay vèo
Chim đi thú lại rừng treo mối sầu
Rụng dần thôi rụng về đâu
Trơ vơ miếu cổ ôm đầu tượng thừa.

Ngồi trông tóc trắng từng giờ
Chân nhang bụi mọc ta thờ một ta.

MỸ CHÂU

Một con dao díp khô em từng cạy răng, chiếc bàn chải lọ dầu bôi tóc cùng hộp bông, chiếc khăn mặt và giọt lệ tình anh trên chén cơm, buổi trưa vàng lời tạm biệt,

Em hỏi em một đời sửa soạn.

Một cái bát không và đôi đũa mun, vai ghế trần và vắng, em ơi, còn đâu là khí huyết. Em đã về, đã về, gia đình thì yên vui trong mộng một ngày sắp tới, em ra đi, của hồi môn là một cọn chó đen, đồ khốn nạn.

Hãy lại đây, hãy lại đây. Bây giờ nghĩ gì. Anh muôn năm nghèo khó từng chén cơm từng hạt gạo cho em. Buổi sáng trông nhau lòng ghen ngạo, tương lai là hệ luận con bò, do đó mày là thằng bản thủ, em hỏi em một lần bỏ lại. Anh mang

áo mưa và nón lá và ly cà phê đen, mặt bàn gỗ tròn, Chợ Lớn là lần rượt đuổi kiên gan. Chẳng phải thân thích em theo đâu, đó là người sắp mất nổi dài, đó là con đường Lê Văn Duyệt nổi dài, cây xăng và bến xe đò tạm.

Dầu thì hôi đời thì tăm tối *than ôi*

Bữa cơm này cảm động gì đâu, anh ngồi so đĩa và khóc. Cây cao mái ngói con ngựa trời có tới cùng em. Con ngựa trời trong cơn mưa đêm đầu tháng tư anh đến. Tường thì cao thân anh thì nặng. Vô. Rồi hệ luận này.

Một đêm đi xa bóng biển hồng. Anh ôm chân thẳng Nam tàn tật rút lui. Miền nào của Thần Thánh không có anh, miền nào của Quỷ Dữ không có anh, đây là không gian rầu rĩ êm đềm. Hãy yên tâm em, điều kiện mình không mơ mộng dù đời mình là hệ luận con bò kia. Thôi từ biệt, chào em. *Tối chám thuốc*

chào tôi và lặng lẽ đi vào. Màn mở lên, sân khấu bỏ trống, dưới sân một màu thuốc bốc khói, một lần bánh xe ướt, từ xa có tiếng máy bay ì ầm

Em hỏi em đây là thí dụ A.

DƯƠNG THẾ

Thời em cõi đó ưu phiền
Anh xin thân thể kiếm miền truy hoan

Ngón này chỉ lạc dương gian
Luân lưu kiếp mọn còn tham nhục đời

Kiếp về, trả lại thân ôi
Đêm nay hóa tượng thành ngôi đứng chờ

Tượng này lệ nhỏ tay thừa
Sầu tôi dương thế còn chưa đủ buồn.

NGÂU TƯỢNG

I

Trong giấc ngủ mịt mù tôi thức dậy
Vuốt mặt mình coi bụi phủ nhiều chẳng
Da đã nhám, tay đã gầy, thi thể đó
Sống một đời con chi khác mỗi xông

Tay bỗng rụng xương mọc dài nhánh nhọn
Mười ngón thù hâm cấu xước anh em
Tôi khiếp đảm thấy thân mình lả tả
Như vôi tô ngoài phiến tượng long chân

Pho tượng đó ngàn năm hun khói qui
Bỗng hôm nay dời chỗ kiếm đường về
Tâm thể đó tôi nghìn năm thiếp ngủ
Một lần thôi nào dậy trước khi đi.

II

Nhân dạng tôi đây nhìn qua sẽ nhớ
Mũi dọc dừa vai thước thợ co ro
Mở miệng trăm lời thường ấp úng
Biết làm sao tôi đứng giữa ba phe

Thân thể tôi có hai chiều tả hữu
Nào kể gì trước mặt với sau lưng
Tôi tự hỏi quay làm sao bốn phía
Nói làm sao ngôn ngữ vẫn lưu thông

Cho đến lúc kinh hoàng ôm khối lỗi
Trở về em tìm kiếm mối yên vui
Và bất chợt nhận ra mình phá sản
Sau một hồi ăn ở đã hoàn lương.

III

Tôi chấn động hiệp cùng cơn trái đất
Chim muông ra ào ạt vỗ trên đầu
Khi tỉnh lại thấy quanh mình lặng lẽ
Tôi ngu dần tự hỏi gốc nguồn đâu

Tôi đeo đá gọt dăm hình ngẫu tượng
Đặt lên cao ngời ngẫm rất hân hoan
Lông lá mọc tôi bàng hoàng ngó lại
Ngẫm ra mình khô đã mấy trăm năm.

MỘNG DU

Chiều rơi với mốt ưu tư
Tay xương đá mặt thân gù núi cao
Trong tôi niên cổ rì rào
Hồn không phách nhẹ mộng nào trôi qua

Năm năm mòn mỏi quê nhà
Thời gian nổi bóng còn ta đứng chờ
Tay dài viễn mộng quanh co
Canh thâu bóng đợi bây giờ bóng đi

Ngủ còn quên khép đôi mi
Xương da những bọt phân ly nếp dài
Sáng rồi tắt bóng tương lai
Thôi xong tuổi trẻ thôi hoài mộng em.

KINH CẦU NGUYỆN

Giúp em nằm nốt đêm nay
Quên mưa nhỏ sợi quên ngày lạnh căm
Vùng trời nẻo đó trầm luân
Tay ai nường nhẹ số phần chiều hôm

Giúp em thời đại em buồn
Phân vân nẻo nọ bồn chồn nẻo kia
Ngủ đi em mộng đang về
Đời nay hiu quạnh trông gì những mai

Giúp em ngủ một trăm ngày
Ngủ đi em ngủ cho đầy giấc quan
Đêm sâu giữa lũng bờ vàng
Điện lu phố nghiệp xe dàn bến không.

NGÂM NGÙI

Thâu đêm soi bóng trên tường
Tay thừa ngón nhỏ tạt buồn vi vu

Thân khô đứng tháp sa mù
Anh nghe chầm chậm ưu tư xuống rồi

Trái sầu em hãy ghé môi
Thôi xin thiếp ngủ một đời cò đơn

Ngoài kia mưa gió bồn chồn
Chợ du mái thấp hơi luồn quanh hia

Giọt xa yên tĩnh dáng chiều
Thôi xe một ngựa khẽ kêu lên đường

Khuya rồi bóng xế chon von
Đời đang trẻ đại tiếc còn thit da

Tay lần mái tóc lưa thưa
Em ơi tàn mộng trai tơ đó rồi

Đầu nghiêng với bóng chung đôi
Phiên đi nhẹ nhẹ mấy hồi tương lai.

KIM XUYỀN

Mưa trời nhỏ hạt trên vai
Mình tôi đứng đợi nghe dài tiếng than
Cây yên xế bóng thu vàng
Cột chon von nổi đôi hàng điện thừa

Em ơi vui một đêm bù
Mai xa thành phố bây giờ thức trông
Máu đi rời rạc thân buồn
Vi vu trong tóc một hồn tử sinh

Đời đi quẩn quại trong mình
Thôi em mai chịu hai ngành héo hon
Trong mưa trời đất hao mòn
Vào đây ghế trống khói hun mặt người

Em ngồi đây nốt đêm vui
Ủ è tâm sự những đời thanh niên.

KIM XUYỀN

Đêm đi gõ nhẹ tuổi đời
Mắt tôi dồn vọng canh trời truy hoan
Ga thôn tính mộng điêu tàn
Toa không từng chặng còn đang dồn về
Thương mình bước mỗi phân ly
Cây khuyên nhủ mộng một kỳ chiêm bao
Hồn em ôi khổ ngần nào
Tay dơ bẩn gọi cúi chào anh đi
Xe lên tiếng thở thẳm thì
Trong tay thuốc đỏ một vì cô đơn
Lên đây thấy dạ bồn chồn
Váu khô lưng tựa nghe mòn tiếng ru
Kiếp xưa cánh võ nghìn thu
Trời non biển cạn quên dù hồi sinh

Lên cao trể đại tan tành
Lũng sâu thu nhật ít ngành héo khô
Đời coi hiu quạnh đến giờ
Canh khuya nển thấp ngời hơ ngón gầy
Tuổi mòn rút nhỏ móng tay
Biển du tàn mộng quên ngày Kim Xuyến.

CON NGỰA

Tôi dứt hơi qui gối
Thừa dịp chúng rung chuông
Tôi tưởng mình tội lỗi
Bèn há miệng kêu than

Chúng rung chuông càng lớn
Tôi quỳnh nói huyền thuyên
Thánh Thần bèn lần mặt
Tôi bèn tâu thoát liền

Ngựa tôi phi nước đại
Về phủ gối bên em
Nơi đây tôi sống lại
Sờ coi mất chi chẳng

Chúa ơi nhờ phước lớn
Tôi còn nguyên bốn chân.

Tặng Trần Dạ Từ

LƯU CHUYỀN

Người đi phiến động chân trời
Nghe heo may lạnh lùa hơi chiều nằm
Một hòn sầu nhỏ bằng khuàng
Trời âm u thấp mòi thân buồn phiền
Nửa đời đi kiếm bình yên
Thương yêu bỏ lại đôi miền tịch liêu
Bạn bè còn được bấy nhiêu
Người đi quên lãng thêm nhiều ưu tư

Đi rồi muộn kiếp giao du
Nỗi bao la đã ngoài ô thời về.

MẮT LẠ

Một ngày kia tôi lủi dần xa nỗi nhớ thương
Trở về âm thầm ngồi nghe đời rút xuống
Mười ngón tay khô mình tự vuốt ve
Loài rễ cô đơn mọc trên miền hối tiếc nọ

Lệ rụng lá xanh một ngày ảm mục
Cây một ngày cao trên mối ăn năn
Rồi kỷ niệm rơi xuống mình thánh thót
Những giọt buồn gieo suốt khối đau thương

Tôi đặt hai tay trên vầng trán rộng
Thôi còn gì đâu chút tuổi thơ
Khi soi vũng nước kia rồi lệ rụng
Đánh vòng trên mặt giếng ưu tư

Ôm mối bi ai tôi về năm lịm
Tâm hồn dù ưa đổi điệu luôn
Thôi bây giờ chúng ta người lạ mặt
Đi mỗi đường gây dư luận riêng.

ĐÁ VÀ NGƯỜI

Bão rớt qua rồi cát bụi nằm yên
Thôi thế bây giờ tan vỡ hết

Tình yêu qua rồi thân thể mỗi
Thôi thế bây giờ mất nốt thói quen

Sống ít lâu rồi lương tri bất hảo
Cho dù nước mắt nhỏ từng đêm
Pho tượng đá lặn hai giòng lệ đỏ
Những lúc mưa và lý lẽ kia

Thôi thế bây giờ tôi ngấm kỹ
Hai tay tôi hai miếng đá mài

Núi lở qua còn những tấm bia.

HỒI TƯỞNG

Những sớm ngày tôi bỏ đi xa
Một khắc nhớ thương dài bất tận
Khi tới hoàng hôn chân dẫm bóng mình

Tuổi già khô đẽ xuống ấu niên

Những đêm lạ mọc chân tay dài ngoẵng
Lặng lủi về khuya cõi tối êm
Ra sức chìm tôi lút đầu mộng寐
Tới bình minh nhìn xững kẻ vô danh

Tôi vượt mặt tìm tôi trong trí nhớ
Và tắm gương trên lộ về trời

Bấy giờ sau đây cùng dĩ vãng
Tôi bấm tay ngồi thủ khối thương tâm

Bấy giờ cây hạ đeo lá vàng
Tôi là thập tự của tình yêu chẳng

Những năm đó qua người sống dậy
Nghe chiều hôm đỏ vết thương non
Nỗi phiền não hiện hình trăm móng sắc
Vuốt cong veo vồ bật máu hừng đông

Nỗi thương tiếc, con mèo đen có tật
Quần chân hoài tôi vấp ngã liên miên

Khi ngó lại độ xuân thì xây xát
Tôi liếm mặt mình cho đỡ lem.

Tặng Dương Nghiễm Mậu

THÁI ĐỘ

Thời chẳng còn thân thể chẳng còn đầu
Giấc ngủ trưa trên thang gỗ mục này
Tay ôm ngực tai lắng dần tiếng gõ
Nặng chân người khua ván lộ thiên

Tôi ứa lệ nằm nghe tôi chẳng kịp
Tay vết sần vun đống tóc sâu
Tiếng động đời xua qua nẻo nọ
Khi lần theo tôi biết cũng ngu

Chiếc xe dẫn vòng bánh gầy lóc cóc
Ngựa về ô ngủ đứng suốt canh thâu
Trong quá khứ tôi ngồi soi bóng
Mai đây làm con ngựa cổ quên

Khuôn mặt còn em qua làn khói nước
Thời đại mình như chiếc bánh xe
Con vật cầm đầu chạy trên móng sắt
Một mũi tên đen nhắm giữa tim nàng

Tôi trở dậy sao sầu đêm tối tắm
Lời nói khuya lời nói khuya a lời nói
Tôi nhờ bọt chẳng nghe rồi lẳng lẳng
Đi bước dài trên ván gỗ long

Cùng quá khứ cùng tương lai cùng vậy
Suốt đời dù theo tiếng gọi em
Chẳng tả hữu gì tôi đứng giữa

Khỏi làm sao không có ý riêng.

Tặng Đô Quý Toàn

HỒI ÂM

Từ đi phận nhỏ xa rồi
Heo may lượn lợt chân trời nhớ nhau

Khi về tiếng khẽ thương đau
Nghe lơ đãng bóng chiều sau dáng người

Nằm mơ hồn nhỏ chia đôi
Bình yên cũng một thân rồi đó em.

CÔI NHÂN SINH

Từng quên phố xá heo may
Ngõ con bụi đỏ trăm ngày mẹ mang
Xương khô gót chị kinh hoàng
Kểg khua đồn lẻ đêm vàng mấy anh
Từng quên bóng dáng loanh quanh
Ra vô chào hỏi nồng tanh kiếp buồn
Đêm đêm vó ngựa kêu dồn
Xe lẫn sắt gỗ chim còn mãi bay
Từng quên khói nổi mây đầy
Xung quanh gạch ngói trong này cỏ thừa

Cảnh nhà cảnh nước tiêu sơ
Người vui sống vậy người chờ tuyển binh
Tùng quên dưới vụng nhân tình
Em da du chịu hồi sinh hàng tuần
Hồn còn giữa cuộc trầm luân
Que diêm đốt lửa bàn chân kẻ về.

GIÒNG LUÂN LƯU

Về phía những cơn giông sắp tới
Bấy giờ không còn gì không còn gì
Tương lai trôi theo với năm bụi trên đầu
Và thân thể anh em chờ đợi
Đã thiếp trong niềm đôn đau tàn rữa
Bấy giờ không còn gì không còn gì

Cuộc sống cùng một mũi tên bay

Buổi chiều mùa hè trên sông
Anh ôm em trong niềm tuyệt vọng
Nước trôi một lần thôi em biết rõ
Anh ghi em không thể nào hơn
Dục vọng thì suốt đời theo đuổi
Nên anh dù cố đến cùng
Khi trở lại bến tàu ngồi trên mống sắt
Cũng tự hỏi tại sao tôi đoạn tuyệt nàng.

Bấy giờ không còn gì không còn gì
Ngoài sự kiếm tìm sui tôi khuấy động
chân tay
Về phía những cơn giông sắp tới

Bấy giờ không còn gì không còn gì
Ngoài một mũi tên nàng lượm được
Mà người ta thấy xuyên qua cổ nàng.

THẦN CHẾT VÀ X

Một ngày kia em cùng anh sẽ già từ
Ở một nơi nào ví dụ X

Như trong căn nhà ván cây trên con kính cạn
này

Ở đó có đêm dài em thường khóc
Chúng ta dù quăn quít nhau như những con
lạch trong

Những con lạch rất buồn giữa miền đất cứng
Chở củi mục đời mấy gốc cây cao

Bấy giờ dĩ vãng quên là lời vĩnh biệt
Em có hiểu chăng tại sao ví dụ X

Giữa khu rừng mau anh là phiến lá khô
Đợi những vết thủng dần trên mặt
Chúng ta yêu nhau như đá non ngoài biển
Sóng đập đêm ngày khi lắng lặng tan
Xuống đáy sâu còn một mình lặn lóc
Cuộc đời anh tìm kiếm khắp cùng

Em biết chẳng chúng ta là hai ngọn
nến mòn
Tới phút giây sầu sẽ lụi trong đêm
Hai ngọn nến anh với em vừa thấp
Theo nhau lùi sau linh cửu vô luận ai

Trong hầm đá âm anh dù chết là kẻ vô thân
Kêu gọi em hoài trên miếng cẩm thạch xanh
Con mắt lập lòe của cõi tối tăm nào
Chẳng thể nói gì hơn ví dụ X

Anh có thể lộn sòng theo đám rước đèn
Vội bày trẻ thơ trong phố kia
Đi kiếm tìm em trên những bàn tay trắng
muốt
Khuấy động lời ca vui tươi êm đềm

Bấy giờ ấu niên là niềm hy vọng tàu
Em có hiểu chăng tại sao ví dụ X

Trong nhiều đêm anh tới bến xe
Lên chuyến cuối cùng về miệt phi trường
Những đốm đèn vàng soi rất nhớ
Rủ anh tìm trong một nghĩa trang
Bấy giờ chiếc buýt giờ tay vẫy lừ đừ
Con mắt đỏ tròn khép mở lặng yên
Em biết chẳng cần nhà không ai chờ đợi
Chiếc ghế một mình ngồi đó suốt đêm
Coi giấc ngủ anh chập chờn bóng tối

Em có hiểu chẳng tại sao ta sẽ già từ
Ở một nơi nào ví dụ X

Anh chia tay em đi hết con đường
Đúng chỗ queo này y đón đời anh
Anh chẳng thèm la hét dù rất đôn đau
Cũng chẳng thể khai danh tính chiếc mặt nạ
hai màu
Thủa nhỏ anh từng đeo trước mặt em
Những sớm mai trong mát ngoài sân trường
tiểu học

Y là kẻ nào ví dụ X
Và là Thần Chết đôi khi.

CẢNH TƯỢNG

Hôm nay chim lạ bay về
Hắt hiu đường chi ê chề phố tôi
Cây thưa ở vậy ôm đời
Ba mươi tuổi nghĩ phương trời còn xa

Chim đi cảnh tượng la đà
Soi gương thấy mặt người ta bàng hoàng
Tưởng mình ta lạnh toàn thân
Co tay vọng cổ dờn chân nhạc chiều

Tưởng mình xế bóng cô liêu
Thu không mái chợ tiêu điều từ đây.

Tặng Trần Đức Uyển

CÚC HOA

**Ngồi ôm gối hạc canh dài
Sáng hung ta thấy bụi ngoài xác khô
Đứng ôm vóc hạc gãy gò
Quanh ta bỗng lẫn sương mù nghìn năm.**

KÝ ỨC

Băng đi từng ấy năm
Bây giờ trông lại mặt
Về đây năm khóc than

Thôi em ơi hạnh phúc
Thôi thời gian lỗi lầm
Sống ngoài hai mươi tuổi
Đêm đêm mơ hồi xuân

Tay vót mòn nến đỏ
Da kéo dần nếp nhăn
Đêm coi sao mù mịt
Khi không vùng cười khan

Băng đi từng ấy năm
Đời chờ dài rét mướt
Coi xe về nhớ em
Càng nghĩ càng thương tiếc.

KHI NÀNG CHẾT

Tôi đặt vòng hoa trắng xong lui gót
Quấn cổ mình những sợi tóc đen em
Thôi ở lại nghe, bình yên giấc ngủ
Anh sẽ về thăm mỗi rặng đông

Như giọt sương đeo cành củi mục
Qua đêm dài nhỏ lệ ăn năn
Giờ phút đi chở khổ đau từng lượt
Cuộc đời sa theo khối nặng trên

Tới một ngày kia âm thầm mọc bụi
Tôi gõ tay lên tường xưa miết ngủ quan.

NHỮNG LỜI VĨNH BIỆT CỦA NÀNG

Tôi ngỏ lời chào tất cả anh em
Rồi trở về đêm đi rất muộn màng

Một người con gái đứng trông thành phố
Sợi tóc dài rơi xuống cánh tay

Tôi cúi lượn ngậm ngang môi rồi khóc
Làm con chim tha cọng rác khô
Rũ cánh bay về hiên ngôi xóm

Đêm muộn màng đêm hãy xót thương

Tôi đi trên những bước chân buồn
Qua tuổi đời rồi qua một bến kia
Bóng cây xếp hàng coi cột điện

Trong lòng khô từng miếng sắt non

Màu than tro kẹt trong kẽ tay gãy nọ
Là mặt trời cô đơn chết giữa hàng cây

Đốm thuốc lập lờ trên đôi môi buồn nọ
Là lời ca em tôi vẫn kiếm tìm

Mây xuống thấp cây còn những tấm hương
Trời rã thành bụi tàn rơi lặng lẽ

Rồi lui dần trong đó cùng em.

MÃN KIẾP

Như trót chim về lỗ
Tung cánh lật ngang trời
Ngàn khô nghe tiếng mãi
Gió hú bên kia đồi

Như trót chim về lỗ
Người đi quên bước đời
Khi thua đã trót kiếp
Hồn sa trên tay người
Bóng sa trên tay người
Nghin thu lau lách ấy
Sầu trần gian ai nuôi.

MÙA RÉT TRƯỚC

Nàng đi đã xa rồi
Bấy giờ một mùa rét lại
Tôi co ro cánh chim
Lủi vào thành phố tiêu điều

Thời chẳng còn chi
Tấm gương rạn trên bàn
Cùng bóng tối
Tôi nuốt lệ ngồi yên lặng chơi.

Tặng Nhã Ca

PHƯỢNG LIÊN

Anh đi hồn tiếc thương nhiều
Ngọn soan thưa lấp bóng chiều cuối sân

Nẻo sầu đôi dạ phân vân
Nửa thân yên ngựa nửa thân tay mình

Có hoài tuổi dại không em
Trời thời rắng đỏ thu phiên không gian

Mắt em đầy mộng điêu tàn
Yên nghe ván ấy xuôi tràng giang xa

Thời còn với tháp bao la
Ngựa đi bước nhỏ mây là cửa ô

**Mai quen với dạ bơ thờ
Hơi nghe lãng đãng sương mù nhớ nhau**

**Thôi còn giấc ngủ canh thâu
Một hành lang rộng vầy sầu Phượng Liên.**

CỐI NHÂN SINH

Bây giờ tôi với tôi thôi
Với tôi thủ lợi với tôi tủi phiền
Hồn nằm trong mộng oan khiên
Thân quên chỗ ở đời quên phút giờ

Bây giờ ngủ dưới than tro
Lửa im bốn cõi tôi hò hét tôi
Xe đi lóc cóc ngoài đời
Cổ xanh chân vạc nó ngồi mộng du

Bây giờ tôi nghĩ tôi ngu
Thân thô đời nặng buồn lu mái đầu
Chiều rồi biết đổ về đâu
Xuống đây đi bộ lên cầu đứng chơi

**Sóng thu nhánh lạnh về trời
Minh thu tuổi lạt đi mỗi nhân sinh.**

CHÂN DUNG

Nằm đây đá núi mưa bưng
Muôn non khỏ nhục những rừng ưu tư
Phân vân một mái sương mù
Gót son chân bạn nghìn thu nẻo nào

Đi rồi thấy muộn âm hao
Đêm nghe dưới vụng xe vào ghế không
Biển xa tháp dọi từng vùng
Một tôi tâm thể vọng cùng tịch liêu

Đêm nay đời ử ê nhiều
Trăm cây nhân thế tiêu điều xác thân
Nằm đây trở giấc đôi lần
Canh thâu trữu nặng Quỷ Thần đời con

Cảm thương trời đất héo hon
Tôi da thảo mộc tôi buồn dưới khe
Năm đây một kiếp mai về
Co ro thập tự nào nề hư không.

ĐỊA PHỦ

**Đèn lu vời bóng đêm nay
Tôi nghe tư tưởng mồn bay dưới trời**

**Phân thân hóa kiếp này thôi
Hồn xa cố thổ chân dời nẻo em**

**Bạn trăm cửa ngục người quen
Lên đây phổ rộng đời chen bước hờ**

**Soi gương vắng mặt mình xưa
Dung nhan đã đổi lòng thừa chuyện về**

**Tuổi vàng, mộng ấy lê thê
Đèn lu sức mọn, ngoài kia có người.**

TRƯỜNG CANH

Thôi bây giờ quá khứ
Là bóng dài muôn năm
Mỗi đêm choàng tỉnh dậy
Thấy tay cuộn gân xanh

Thôi bây giờ bóng tối
Có nghe gì thanh xuân
Đời ta hai mươi tuổi
Dài bằng niềm ăn năn

Nỗi đường xa hối tiếc
Ồi héo hơn mộng vàng

Thôi bây giờ thức giấc
Ngắm tương lai hoang tàn
Ca một lời ca cũ
Rồi ngủ cho yên tâm

Rồi ngủ ngoan nghe con.

CHIỀU

Chiều tôi vịn khố thiên lao
Cây thừa ngủ muộn còn cao đến trời
Mái đầu ru ngón tay tươi
Trăm năm biên biệt du người kiếp sau

Ngày tôi ngựa soãi theo tàu
Im không bãi cỏ thu sâu nhịp xe
Chợ xa núi cỏ lắm lý
Nghiêng nghiêng cảnh tượng còn đi tiễn chiều

Phận nào xác ấy cô liêu
Chim đêm rũ tóc ngồi kêu đường về.

THƠ 1961

Tôi thừa nợ trai tơ
Sống gây hoà tiếng động
Hăm ba năm ở đời
Đêm đêm chờ tiếng vọng

Ngồi trên cây trên gỗ
Nhằm lại những năm qua
Chân dài thêm những đốt
Thân dày thêm những da

Số phần thêm tròn trịa
Lăn một ngày một xa

Bây giờ trong bóng tối
Tay ôm trăm lời ru
Đôi bóng đèn hạnh phúc
Thêm một ngày một lu

Ngủ đi con con ạ
Sao một ngày một ngu
Cây đã vàng hết trái
Con đã gầy sắp khô

Tuổi vàng con dấu mọc
Trái yên vui nào ra.

Tặng Nguyễn Trung

THỜI SỰ

Trên núi non cây cối thì buồn
Đá ở không hàng muôn nghìn năm

Bây giờ cùng thế kỷ sau
Trên đó cùng linh hồn muông thú
Của một kẻ nào đã già biệt

Y chết đi nằm ôm gốc cổ thụ này, những đốt
xương chấp một vòng rộng rãi lặng yên, không
nói năng, nhưng tiếng cười bao khắp khu rừng
Ở những nơi có chiếc răng mòn trắng hếu

Những chiếc răng loài chim nào tha rải rác
trên cành cao

Trên núi non cây cối thì buồn
Đá ở không hàng muôn nghìn năm

Có hiểu sao tiếng nói của em đã mất
Mang đi đâu niềm vui tươi anh hằng mong
Một ngày xa em anh không hề thức dậy
Cùng mặt trời chui xuống miền tối đen

Anh trốn tránh một ngày anh bỏ sót, thành
đêm không. Trên cánh đồng sâu không người
đi lại, ở đó rần rết trườn êm như cánh tay
mềm của Tử Thần, ở đó mộng寐 được đem
diễn vô hồi, có những cặp sừng những bộ râu
treo sẵn bên trong, ở đó không dấu chân
người qua lại, trừ một đám tang đang di tới.
Ở đó, anh tìm lại được tiếng nói em trên nắp
quan tài, dưới làn bụi mỏng

Trên núi non cây cối thì buồn
Đá ở không hàng muôn nghìn năm

Bây giờ em ở đâu em thân yêu
Thành phố tiêu điều, những chiếc móng tay
trên khe cửa kính, tâm hồn anh rất Âu Châu,
nỗi chán chường, niềm tuyệt vọng. Bây giờ
thời chẳng còn hạt bụi nào của quá khứ, mai
anh sang Brésil cùng ít bạn bè, vào các đồn điền
cao su mệnh mông mệnh mông cùng xứ sở

Trên núi non cây cối thì buồn
Đá ở không hàng muôn nghìn năm

Đêm tối xuống anh nằm đè lên bóng mình
mỗi mệ, con sông dưới sàn nhà lặng lẽ trôi
cùng hơi lạnh ngắt. Anh trở dậy tìm một que
diêm trên bàn. Mười ngón tay quờ quạng trên
mặt gỗ trơn, anh động chiếc chai không kính
hoàng gạt vỡ và ngã xuống.

Anh trườn mình trên đồng thủy tinh, rượu đã
hết. Những ly rượu cuối cùng cạn sáng hôm
qua, trong đám tang người bạn tự kết liễu đời
mình, anh lằm bằm trong một giấc mơ

Trên núi non cây cối thì buồn
Đá ở không hàng muôn nghìn năm.

Tặng Phạm Hoán

VỀ THĂM NHÀ Ở CHÍ HÒA

Về đây coi hạnh phúc buồn
Thấy thân hơi nặng thấy hồn rụng rời
Thấy tôi xa cách thêm người
Mái hoang liêu thỗi tiếng đời đi mau

Tôi ngồi xế bóng thương đau
Thịt da thiên địa còn thấm mỗi giờ
Không em thấy dạ bơ thờ
Hai tay rút nhỏ cọng khô từng hồi
Mỗi sầu mai phục thân tôi
Đi chưa nửa cuộc bỗng rời tứ chi
Giờ nghe tinh huyết rằm ri
Xương vi vu lọt những thi truy hoan

Về đây thu xếp mộng vàng
Lời ca dưới phố tuổi vàng anh em.

Tặng Nguyễn Nghiệp Nhượng

TUỞNG NIỆM NGƯỜI TRÍ THỨC

Ngồi trong tối y cười hục hặc
Gọi hoài tên con thù hiểm hoi
Rừng sâu thăm đêm hào hùng thăm kịch
Nghe lâu rồi nghĩ cũng bi ai

Bỏ dĩ vãng bỏ con đà điều
Chim em bay quét cánh trên đầu
Hang đá lạ cây cối còn như sậy
Loài hồ ly, nào hãy lại đây mau

Ngồi vơi gô y ôm mình khóc lóc
Kêu la tên tuổi hấn không ngừng
Hơi núi thổi sa mù và cảm thạch
Sợi dây thừng trong tối đứt nghe bung.

TU TƯỜNG

Tôi ngồi quán nhỏ
Ngóng tàu đi qua
Bến xe ngựa cũ
Năm dài biên khu

Cây sầu chín đỏ
Dầm ngành tơ vơ
Trăm năm rét mướt
Ngày trôi ơ hờ

Nhớ chẳng nhớ chẳng
Xưa kia buồn thế
Nói chi bây giờ

Tôi ngồi quán nhỏ
Con tàu băng qua
Tiếng chân ngựa gõ
Xong rồi êm ru

KÝ THÁC

Thôi tôi giao lại cho người
Ga thôn lẻ đợi bến vui nằm chờ

Cây rù bóng tối đi đo
Buồn thanh niên đứng co ro phổ dài

Thôi người đón tiếp tương lai
Đêm đang rời rã bên ngoài hành lang

Với chim di rét từng đàn
Tôi đi nốt cuộc truy hoan buồn buồn

Biển nằm đổ mộng thủy dương
Non cao lộ nhỏ dừng cương muốn về.

HÓA THÂN

Thôi ngủ nghe em, anh đã trở về, tương lai dù chỉ là bóng mặt trời những mùa đông xứ lạnh, dù chỉ là anh em biết dư. Dù là anh với những khoảng tối buồn phiền, ngủ đi em nhé, anh chỉ còn ít câu ca dao ít vần thơ lục bát Nguyễn Du để dõ dành em. Hồi nọ khi yêu em, những ngón tay anh đêm tối trở về vẽ những lốt chân mòn trên lớp bụi nhỏ, em biết không. Chúng ta chẳng thể giữ gì lâu hơn, dù hạnh phúc. Những đêm anh đạp xe hoài, là một con mèo đen một mắt, một con chim cánh ngắn bỏ sợi chỉ rối trên cành khô vô vợi trong không gian.

Trong cũi tối tăm, đốm đèn xe ngựa là con mắt mù nọ hóa thân. Con mắt mù đó con mèo đen trên ống máng trên sàn gỗ một.

Hồi nọ trong hầm đá sâu, trên hai thanh rày sắt lạnh có con dơi bay. Có con dơi bay mãi cho tới khi nào đầu máy kia ngừng. Hồi nọ mẹ anh đi chuyển xe lửa này về miền Nam, khuôn mặt buồn, mái tóc xanh. Thầy anh bấy giờ đã sửa soạn về bên kia thế giới mang theo niềm vui từ già người đàn bà. Em biết không. Chuyển xe lửa bây giờ rầm rầm trở lại, mấy mươi năm sau, anh gian dối tủi phận muốn khuất trước mặt em. Trên tấm đá đen đầu phố, con trùng bò nhiều chân để lại vết nước nhờn, anh khóc.

Bấy giờ anh nghe tiếng kèn đồng trong một trại binh. Tiếng kèn ôi than thở lời người đàn ông già góa vợ sống với người con gái lên mười. Ít lâu sau đưa giấc ngủ nàng lên đỉnh cây cao. Em thay áo xong từ giã cuộc đời. Hết, hết. Còn anh chẳng thể nói gì hơn bài hát bi ai nổi sầu Giáng Sinh.

Anh dứt đứt chiếc khuy áo trên thân thể mòn du vợi ra ngoài hành lang. Bánh xe lăn rầm rầm. Thôi vĩnh biệt nghe, vĩnh biệt.

Nhưng uổng thay chiếc khuy trong mồm không vỡ, dục vọng rồi rít kêu nài, anh chẳng thể nào không rút chân lên ngồi co ro hút thuốc, sau khi do dự một hồi.

Thôi ngủ đi em, anh đã trở về, dù chẳng còn gì ngoài hai vì tinh tú cô đơn soi sáng em. Anh sống chỉ là hồi âm đó, chẳng hạn như tiếng còi tàu súp lê như cuộc đời như mấy chuyện tình duyên ác nghiệt vừa qua. Thôi ngủ nghe em, ngủ đi em, anh là ngọn nến rầu trên hộp gỗ cháy hoài không khi trong.

KIM XUYÊN

Ngồi trên ghế nghĩ thâu đêm
Anh em đã nhạt bạn hiền đã xa
Gương này bóng ấy mình ta
Kẻ thân hiền biệt hồn ma cuối trời.

ĐẠ ĐIỀU

Thôi làm con chim di thê chở ngày rét mướt
Mang cùng không gian một đôi chân đỏ

Thôi làm người thợ săn nhảy nhót hồn nhiên
quanh con thịt đầm máu
Tri thức nào thể xác đau quen

Này biết vì sao cứ cạnh núi cao thì có vực sâu
Vì trên đó có con chim ưng nằm sầu mắt đỏ

Thôi làm đại bàng bay thám biển đông

Ngò hoài hoài cuộc đời đen tối
Những điểm sáng thành linh là những
cõi hư vô.

Dù trời mưa lũ dù trời sương bãng
Tôi sẽ mang sầu vương tôn trở về đất lạ

Vốn giang hồ nên cũng mấy khi.

XE HỎA VÀ THỊ TRẤN TÔI

Một ngày mùa đông mưa xám ở các cửa kính
Người thiếu nữ choàng khăn đứng ngó ra
Lá cây đa khô từ mùa hạ
Hôm nay là ngày đầu xa những nhánh cành

Ở trên cây son đã nhạt
Tổ chim sáo đã rơi
Thế mà có nghe chằng chuyển tàu
Ngày ấy cùng binh lính
Mang chăn đơn và gạo quanh mình
Có nghe chuyển tàu ấy trở về đâu

Một ngày mùa đông mưa trút như thác
Tháng mười nước ở sông Hồng Hà đã tràn vào
Bấy giờ ở Hưng Yên dơi bay nhiều lắm
Tôi ôm áo rét nhìn nước c' ấy về đâu

Ở trên mái đình rêu mọc một lần nữa
Những đa chín và phân chim trời lên
những cây
Ngói xám hoen ăm và vỡ dần
Thế mà chuyến tàu ấy bây giờ vẫn chưa về

Một ngày mùa xuân hoa lá tươi tốt
Tôi nghe tiếng còi tàu rục rĩ hân hoan
Và tiếng kèn trompette già ảo não
Mà người phu mộ thỗi lên
Bên cái cuốc và tấm chăn đơn
Sau hỏi ra mới biết là chàng
Trở về thị trấn tôi sinh sống
Chàng thu dọn lá cây cùng gạch ngói
Trong những ngày mùa đông mưa xám ở
chân trời.

LỤC BÁT

Sống rồi thịt mỗi xương ê
Chân đi muôn dặm xác về ở đây
Đời tôi tầm gửi thân gầy
Khí hao tinh lực tháng ngày cuộn mau

Thôi về thu xếp thương đau
Hồn thiêng gửi Chúa, thân sầu tặng em.

TIN CHO X

Trong xám.tro của mỗi hoàng hôn
Loài dạ điều bắt đầu vỗ cánh
Trong cuộc đời ta chọn hôm nay
Mỗi người là tù nhân của hấn

Em biết không, chim chỉ suốt một đường
Người chỉ sống trong cảnh tình đã có

Thời gian tung cánh vỗ không ngừng
Con đường ấy chung thân không biến đổi.

TRỞ VỀ MÁI NHÀ XƯA

Tôi về quê nhà tự đó, nghe ngóng hồi âm
Hai tay gầy dựng dựng bút từng sợi tóc
Cơn bão xa thổi ào nhỏ từng cây cối xanh
Quá khứ hoang vu rì rầm mùa rét tới
Tôi trở về, mang đời chim miền nước độc,
quên em.

Không còn chi ngày niên thiếu, không còn chi
lòng yêu thương thuần hậu
Tôi lên mỏm đá cao năm năm ngồi nhìn
ra biển khóc
Sóng tới lui sóng tới lui thì thầm
Bãi nằm phơi thân cuộc đời trẻ dại
Đời đau thương táp tới tủa dần mòn
Cho đến hoàng hôn cho hết tuổi xuân
Mười ngón buông xuôi đục vọng hồi sinh
kéo về dương thế

Những đêm mưa nhỏ nhớ giấc mộng đời
Tôi úp mặt trong tay lắng bầm tiếng nói
Nhủ mình thôi yên tâm sống lại bình thường
Yêu đương nó đùa thời chưa ra đi, chưa từ
bỏ mẹ cha, anh em, họ hàng, bằng hữu
Và an phận thế giàu sang có khi.

Tôi ra vô thong thả đi đứng bình thân
Đêm đêm theo giấc mơ đời trở về cùng
giấc ngủ
Giấc mơ trở về cùng giờ xe lửa qua

Con tàu đi rầm rầm dưới núi đá sâu
Tôi dơ hai cánh tay gầy niu
Bóng đèn lu cuối toa dài nổi thở than

Quá khứ than ôi mang cánh trở về
Rĩa thân tôi rã dần thịt xương.

Ngày tháng trôi qua rõ xuống giọt buồn.
Mộng đời tôi rõ dần như tấm đá non
Mưa soi từng hốc soi từng hốc
Tôi thiếp đời tôi trong trứng cô đơn.

Nhớ xưa thành phố đêm mưa rạc rời
Tôi yêu em với giấc quan người đi biển già
thuộc bão
Ngày đêm lên chòi nghe ngóng nước dâng
Cây nước xanh ôi mười ngón tay nào bắt kịp
Khi hạnh phúc bay vù theo tiếng thở than luôn.
Tôi về quê nhà tự đó, mong cuộc sống
yên vui
Đêm đêm ra bãi ngồi nghe biển
Sóng tiếp liên rồi yên lặng rút lui

Tôi dơ hai cánh tay gầy nín
Đường lên trời cùng ít dư âm em.

Tặng Nguyễn Hữu Hiệu

VỀ THĂM NHÀ Ở CHÍ HÒA

Mùa mưa tôi lại về đây
Nghe nghiêng nghìn giọt nước đầy không gian
Lên cao nhìn bến xe dài
Cây thu bóng gọi đêm vàng phố xa

Về đây lạ mặt quê nhà
Xung quanh ảm lạnh trông ra đời buồn
Nhớ người tôi lại đi luôn
Nghe trong xe cộ những đường ủ ê

Đời tôi năm tháng đi về
Một thân đã nhọc trăm bề lãng quên

Tặng Lý Hoàng Phong

NÓI THÊM VỀ NGUYỄN GIA THIỀU

Nguyễn Gia Thiều đêm qua mang áo tơ và mũ nỉ đen về ngồi chơi ở hiên ga Sài Gòn, tôi có thấy. Bấy giờ chuyển tàu nhám và khô sắp sửa khởi hành, khói nước và tiếng động, lời chào, một con dơi ngoài cột điện, một đồng hào rớt trong chiếc cốc thủy tinh xanh. Người nói thì thầm như hơi gió trong toa miệng các lỗ thủng, một tiếng ầm của vỏ xe rập ngoài đường.

Khi con tàu chậm chạp chạy, một người đàn ông mặc complet nhảy xuống đứng nhìn theo, khuôn mặt nào chả vậy, cuộc ám sát lạnh lùng của khí trời của phong tục và cửa em.

Dáng điệu đó của chúng ta. Tại sao nghĩ lung về một đề tài đáng phỉ nhổ. Mầu rêu biển trôi bèo bồng trong lòng gân xám ngắt, tâm hồn nào không có dấu than.

Này em có thấy chẳng trên vết xóa của tấm họa đồ đảo kho vàng ngoài lạch, mỗi nghi ngờ về con mắt anh.

Dù thế nào hãy dơ tay mời gọi, nữa, bis, a lô.

Nguyễn Gia Thiều đem qua ngồi xe một mình khi về Lăng Cha Cả, tôi có thấy. Một người đàn ông mặt dài da xanh ôm đàn ghi ta gảy từng tiếng động của tiếng đồng hồ treo trong khách sạn. Mặt ghế dài, chiếc xe đầy, một chiếc cam nhông đậu cạnh một người đàn bà, ngỗ hêm âm u như một đường gân xanh. Một con bé có máu ở tay. Một miếng cà chua nát trong mồm một gã râu rậm.

Hãy nói thêm về đời của Ký Con và bạn bè, đời của Nguyễn Văn Ba và vợ, cảm ơn.

Mưa không mang chi về cho chú bé mưa rất ngại ngủ

Một lần đau đớn chưa bằng một nỗi vô công.

Nói chi cho anh nghe yêu dấu, bây giờ là đoản kỳ của họ, em và anh là hai nhạc sĩ thiên tài của lâu đài ma kia.

Trong cõi tối tăm y hát nghẹn ngào với nhịp
sâu của em. Hai tay dơ cao mái đầu băng
tuyết, đầu một con cá voi là tiếng động vỡ trên
thân ta. Bản hát này chấm dứt.

Nói chi cho anh nghe yêu dấu, thời cuộc đã đổi
thay như một bóng đèn. Đời mình lặn dần
như một bông hoa xanh, một lò lửa bụi. Đêm
khuya trên xe buýt anh đưa em về, lòng bất
nhẫn như một tên cầm cờ hiệu của Ababa.

DẤU TÍCH

Lệ tôi dấu tích tôi mòn
Lên cao tiếng biển xưa dồn ngón tay

Xuống rồi queo ngả nào đây
Quán thừa buồn tạt bụi đầy ghế con

Ra rồi dốc đá chon von
Trông trường giang rộng nghĩ còn quanh co

Thôi qua con lộ sương mù
Hồn im nghe chiếc xe đó về không.

PHỤC HƯNG

Ở đây có một con ngựa
Người xà ích đã dong xe một mình
và chẳng về
Thiên đường là trí nhớ em
Bọn chúng gieo hoang thuyết vào
thiếu thời mình

Không có âm thanh cho lời chẳng còn
Em hãy nghe và đừng khóc đừng khóc
Em ơi người ta đã tới miền nào của trời
Rồi cũng sống.

Ở đây là bóng cây sên căn nhà sàn
Vùng con kinh nước rút

Ở đây em gặp lại cách thức của anh
Gỗ đá trong lòng chàng

Chân dung em buồn thắm
Và đời ta quên mộng huyền bí kia

Tiếng rên la trong đêm vọng và đứt
Hơi thở trên con đường sông

Em hãy nghe và đừng khóc, đừng khóc.

Ở đây không có lối về
Căn phần của thẳng Nam còn lặng lẽ
Bầu trời xanh cao một vệt đen treo
Và sự tình cờ rơi vào lòng chàng
Một sợi dây vừa đủ cho mình, đừng khóc,
đừng khóc.

Bảy giờ em

Thời kỳ lãng mạn đã chấm dứt

Chúng nó trở về trên đường đã đi

Song con ngựa thì què và người xa ích tóc
đã trắng

Ngồi lăm bằm chửi rửa nó

Chiếc xe thì bỏ không, chiếc trục mòn

Quay hoài ở dưới đất.

Ở đây có một người đàn ông

Ngồi kề gần thiên đường khóc lóc

Hăm ba năm đó đã làm gì

Vi dụ, con ?

Căn nhà đã bốc cháy
Cuộc đời tro tàn cây cối đen
Mọc lên và khô như than
Ngày y hối tiếc trở về
Bài thơ tôi làm cùng tình huyết
Chẳng phải cho ai
Đồ khốn nạn.

Em hãy nghe và đừng khóc, đừng khóc.

Ở đây bọn chúng làm xong chiếc trống mặt da
Và gọi mỗi buổi chiều
Đàn voi trong núi kêu than thần thoại đã mất
Ôi đáy hồ sâu và cung điện của đời
Vườn địa đàng ấy có bao nhiêu tri thức
Phục hưng làm gì, con ?

TIN CHO X

Nhận tôi với khuôn mặt này hốt hoảng
Con tin của niềm đau đớn em

Nhận tôi với thân thể này cần cỗi
Con tin của cuộc đời em

Thần trí bay trong ngôi nhà dục vọng
Cánh hoang mang đáp xuống mỗi tình cờ

Nhận tôi sống hôm nay như mãi mãi
Chúng ta đều cô đơn giữa những vòng ôm

Tình yêu có nghĩa như nhà tù
Ta nhận khổ sai tìm hạnh phúc

Nhận tôi là chối từ cái chết
Giải nghĩa chung, sống là vượt ngục hàng ngày

Duy thỏa thuận ta mỗi người một cách.

KÝ ỨC

Ngồi ở đó như phiến đá xanh
Muôn đời cùng mặt đất liền
Ngồi ở đó đợi chờ thể xác
Thể xác tôi ngủ dưới tàn phai

Hôm nay mưa reo trên thành phố.
Mưa điu hiu trên những mái nhà
Vào bóng tối người hồi âm kiếp trước
Thể xác về trong giọt nước quen

Mưa rơi đó rì rào như mộng tưởng
Ru lãng quên vào trí nhớ em.

VIÊN LINH

1

Buổi sáng tôi dậy trong không, ngồi trước bàn ăn điểm tâm và làm bài thơ này giữa từ hồi tiếc. Nắng những sáng những trưa Sài Gòn tươi nhẹ cỏ non, giữa một ly cà phê một người nằm ngủ, tôi ngồi trông lại các anh em.

Một cột giây điện thoại vo vo ngoài đường đồng, một con bói cá xanh, con bói cá lao đầu dưới vũng biển hồ thủy ngân buồn thảm; anh mang lên được chút lợi nào. Thu mình trong hốc cá nhân, cái hang do mình đào bới, đoàn ca nô trôi qua, trôi qua rầm rì cùng họng súng.

Anh lê dương suốt cuộc đời mình, chẳng kiếm tìm chi, chẳng mảy may hy vọng, người sống đời tôi thờ phỉ khắp xung quanh.

Đó là máy X, người đàn ông trong vách gỗ ken, trong căn nhà thuê đường Cao Thắng, giáp ngã tư Phan Đình Phùng, độ nọ.

Hỏi chi thâm tâm cùng ý tưởng, hỏi chi bàn tay hỏi chi nét mặt, hỏi chi một ngày đã dẹt thời gian.

2

Đi lễ cùng gia đình ở đền Đức Thánh Trần, năm lộc xanh tươi, hoa ngâu ngọt ngào, đi trong đêm khuya da thịt người ngọt dịu.

Hãy ôm hy vọng trong tay, hãy đuổi suy tàn ra ngoài hải phận, đất liền là chỗ trú chân cho loài người đói kém.

Năm mới, nhìn giòng sông trên cầu gỗ ván, luồng nước đen cùng mình, bãi bùn lầy những ống bơ que củi, hình ảnh ba năm xưa, một buổi chiều vàng, đồ lãng mạn, đồ con đòi dốt nát tối tăm.

Ba trở dậy khi đồng hồ báo thức, Ba lau rửa mặt quần áo đi làm. Ba đi trễ. Ngoài đường xe cộ lưu thông, chiếc xe rác là dấu tích nền văn minh mới, những ống sắt, những tấm giấy bạc, những cái gì dễ hiểu *những vòng tròn, những miếng màu đỏ, mảnh vải quỳn rũ...*

4

Em mang đôi giày của anh đi trên những miền cát trắng, những vết tích muôn đời của một người đàn bà khổ não, và của anh hèn hạ, bị thương.

Anh đứng đây, tóc tai và tay chân rũ rượi như chàng phù thủy của trời, một cây dừa, hỡi cây dừa mà ba năm không trái.

Khổ thân con, khổ thân con, thôi hãy ra đường.

NGÔI NHÀ TÔI ĐÃ Ở

Hồi đó tôi ở Miền Tây
Có cây sên cao âm thầm âm thầm
Lá xơ xác
Ở trên trời kêu và kêu
Một con tắc kè cụt mất cái đuôi
Như người đàn ông ba mươi tuổi nọ
Ngậm mảnh chai trong mồm hết sức
kêu than
Ngôi nhà ấy
Cư ngụ người vắng mặt.

LỮ HÀNH

Vòng bánh xe buồn
Bước chân ngựa chậm
Tạ nhau lên đường
Đèo cao gió hú

Bóng nắng trưa này
Một vòng xe gãy
Ngựa không đi nhanh
Sao bước chân đồn

Trăm năm khốn nạn
Đời ta có hơn

Ta sang Miền Tây
Đồng dài cát nổi
Vời hành trang này
Tay đầy bóng nắng

Hồn đầy bóng người

Trăm năm chó đẻ
Đời xem cũng vui

Hồn đầy bóng người
Sao không nhớ tiếc
Hồn đầy bóng người
Ta xa mãi đây
Đường trần gian rộng
Chia đi mãi thôi

Trăm năm thôi nhé
Quên nhau mấy hồi

Vòng bánh xe buồn
Bước chân ngựa chậm.

KÝ ỨC

Ở đây chồi canh lửa
Bên khu chợ ngoài ô
Tôi qua đó bàng hoàng
Nhớ những ngày đã mất

Quá khứ trên đỉnh cao
Cuộc đời nằm mãi miết
Tôi bốc cháy từng giờ
Tâm thần luôn nao động

Ở đây là quá khứ
Tôi qua đó từng đêm
Tiếng chiều hồn vẫn gõ
Tôi từng phải làm thinh.

HÓA THÂN

Ở Sài Gòn muốn nói gì với tôi
hãy cúi xuống

Xe hỏa qua cầu dơi núi khủng khiếp
ném mình trong sương bằng lòng này
Năm 57, ngoài Qui nhơn, *châm cho điều thuốc*
và lên xe trở về, lòng rầu rĩ

Mùa mưa bấy giờ những chuyến xe
đỏ và xanh

Mang bùn đi thật xa

và dấu tích

Kẻ lưu đầy khốn nạn

Mưu sinh vì nàng

Muốn hỏi gì tôi xin lắng lẽ
Nụ cười là thủ đoạn của mây
Tao khôn ngoan và xảo quyết
Có phải không, *sinh năm 38, Hà Nam, cha mẹ*
đều buôn bán

Ở Banmethuôt, 60

Chiếc xe ngựa bánh cao su
Đường đá ẩm ướt bông gòn rụng
Không cần gì. Người tài xế lắng lẽ như chiếc
bê rê đen, che hai con mắt và biết sao khi có
24 giờ lòng thì quyến rũ

Ở Sài Gòn, hãy nhớ kể lại chuyện này

Đá hoa cương và
Lời ca trên đỉnh cao
Móng tay xanh héo
Ngắt cuộc hóa thân hồng.

Tặng Đỗ Ngọc Yến

THÁNG NĂM Ở SAIGÒN

Niềm yên tĩnh đã đưa chúng ta trở về. Cây cầu gỗ trên mặt ao lên xuống một chiều theo luồng sông mận. Này em, em nhớ gì đêm sáng trắng trên bờ ao đó. Đêm sáng trắng buồn rồi đêm nay.

Em buốt xương em mỗi tóc. Thôi chớ chi đừng kẻ lẻ. Thôi chớ chi tôi chăm chỉ học hành thi đỗ dặng yên thân. Sinh kể du tôi lả từng giờ phút, bừng cháy thịt da tro tuột tinh thần. Tôi nằm dài gặm nhấm xung quanh
Này em, bây giờ trên ấy đã mưa chưa

Giọt nước rơi mưa đồ rạt rào. Núi đèo xưa truy niệm chúng ta.

Năm năm mòn mỏi xoay đều quanh tôi làm trục, bốn tay chân xòe mặt phẳng làm guồng tôi đổ nước sang. Chiếc guồng rầu rĩ tát mòn hy vọng đồ đi. Tôi ngừng chạy ngó tôi hành động. Tôi lượn vòng quay tôi lượn cuộc đời. Ấy vậy chung qui vòng nước reo vang những ống bơ mòn rỉ. Tôi chờ mong tiếng động mình tôi

Giọt nước rơi mưa đổ rạt rào. Núi đèo xưa truy niệm chúng ta.

Này nghe chẳng em, hãy lắng nghe mình vận động. Con tắc kè im lặng hồi lâu nghiền ngẫm lại mình. Hãy lắng nghe hãy lắng nghe nỗi rạc rời của cơn mưa của tiếng gọi thời gian. Ôi em, tôi là thi sĩ của mình. Tôi bắt lực vùng quanh đồng bào và cảnh vật. Khổ thân em hy vọng nhiều điều.

Màu xanh đỏ của em chỉ làm tôi nổi giận. Tôi phùng mang tai tôi thở phì phò. Thôi hãy kêu hãy hét. Thôi nghe mình xài đồ giác quan.

Những ao tù những giồng tre, những tấm ván những niềm xao xuyến. Đêm ở đây yên tĩnh núi non rì rào thác nước, đêm ở đây mơn mỏi tâm hồn. Này em, bây giờ trên ấy đã mưa chưa,

Sàigòn, Sàigòn, mưa năm năm rào rào tiếng vọng, mưa âm thầm ngổ hểm ngoài ô. Tôi thả tôi buồn chán trở về. Ôi Chí Hòa, Chí Hòa, ôi khu rừng cao su đã cháy, ôi ụ đất đã san, ôi tôi rời rã. Chí Hòa, Chí Hòa, mưa sân nhà em rì rào tiếng hát. Con ngựa nào qua, cỗ xe nào đỗ, âm thanh nào lẫn xuống bàn chân. Ôi em thân yêu ôi nước mắt ngọt ngào, ôi tình duyên đã lủi con dế mèn lộp cát nhà xưa.

Giọt nước rơi mưa đổ rạt rào. Núi đèo xưa
truy niệm chúng ta

Đã vắng xa đã vắng
xa đã khuất

Tôi kêu lên nghiền ngẫm lại mình. Có phải
chẳng chu kỳ năm năm một dứt, tôi lượn tôi
mịt mù những bụi

Thôi năm đây gặm nhấm ta chơi.

TÔI

Tôi từ tâm trí ưu thiên
Hồn trong cuộc sống cây nghiêng bãi sâu

Đời tôi có kẻ đi lâu
Nửa năm tiếng động trong đầu còn nghe

Nhớ người vạm phổ lê thè
Trăm muôn mộng nhỏ đi về những ai

Từ đây khổ kiếp u hoài
Một tôi ngăn phận cho dài thế gian.

HỒI TƯỞNG

Dững với lại Tường, bây giờ đã tới đâu ?

Gần mười năm qua bây giờ chúng ta đã chẳng còn, chẳng còn, như Liễu. Một buổi sáng nào anh đạp xe đò về xứ thăm em, sương muối và gỗ nâu ngoài bến. Qua con sông, lá to bản ngoài nghĩa trang và nắm mộ xanh. Như Liễu, sao chết đi. Có phải người đàn ông da ngăm đen đã hủy hoại em, y bây giờ khô như một nhánh củi trên cây lông say, mò mẫm trên những nốt tròn của chiếc kèn đồng trong Chợt lớn, Mélody, Mélody.

Dững với lại Tường, bây giờ đã tới đâu ?

Này hạnh phúc, anh vồ vập em trong tay đã
vã mồ hôi nhờn tuột như nắm khúc đuôi con
rắn nâu, dưới suối dòng. Có phải anh là một
miếng sắt hoen trên đường xe lửa, một viên
sỏi trong dinh người đàn bà góa chồng và hết,
tức là tức là. Hôm gặp nhau ngoài phố, anh
bỏ điếu thuốc xuống chân và cầu chúc em được
an khang anh lấy làm mừng lắm. Chẳng còn
chẳng còn, em là một thứ gì đã mất, dù nhất
trình có đăng tên em cùng một mũi dao ghim
trên ngực. Trong cơn điên, có phải người đàn
ông da ngăm đen đã kết liễu em trong khu
rừng cao su gần Phú Thọ. Một con ngựa gõ
bước qua, hơi thở y nghe khô khè những
mạng, y bây giờ khô như một nhánh củi trên
cây lông say, mò mẫm trên những nốt tròn
của chiếc kèn đồng trong Chợ Lớn, Mélody,
Mélody,

Dừng với lại Tường, bây giờ đã tới đâu ?

Mi có thấy chẳng, bây giờ ở Lào người ta sống dưới hầm giao thông, bây giờ ở Nam Phi người ta mang thẻ thông hành nâu và đàn qua bay trên trời chỉ trên thành phố. Có phải con ngựa đá ngoài đường và đưa trẻ mù đã dẫn dắt chúng ta. Dù vậy khi già từ nhau, y bây giờ khô như một nhánh củi trên cây lông say, mò mẫm trên những nốt tròn của chiếc kèn đồng trong Chợt lớn, Mélody, Mélody.

Dừng với lại Tường, bây giờ đã tới đâu ?

Trên công gạch dần thiên lý xanh cùng ảo
tưởng quê nhà, bây giờ chiến tranh thứ ba sắp
mang chúng ta về một lượt, thôi còn gì, như
Liễu, sao chết đi. Một ngày không xa, tiếng
hát trong đầu con thằn lằn xanh con bọ cạp
đường đồng, đưa trẻ ôm ngực đi qua cùng một
người tàn tật. Có phải bạn bè đều già biệt,
đưa trở về gia đình nghèo miền ngoại ô, đưa
chết trong tiệm nhảy, đưa lên cao nguyên làm
ăn, y bây giờ khô như một nhánh củi trên cây
lông say, mờ mịt trên những nốt tròn của
chiếc kèn đồng trong Chợt lớn, Mélody,
Mélody,

Dừng với lại Tường, bây giờ đã tới đâu ?

Khi mùa mưa miền nhiệt đới bắt đầu, nàng trở lại. Có phải như vậy mới là bắt đầu chăng, ngày mai hay kia gì đó anh từ giã căn nhà ngôi chùa và con kinh cận này. Ngôi chùa sơn xanh đứng giữa vườn bông gạo và nghĩa địa và vườn trái cây. Kim ời, đêm trăng trên đỉnh đầu bấy giờ là, bấy giờ là, viên ngọc trai rơi xuống giếng trong.

Dững với lại Tường, Dững với lại Tường.

Bay đọc Thánh Kinh bay biết gì về cát bụi. Quả bom nguyên tử thứ ba vừa nổ ở Sahara, cát ở đó, bấy giờ, de Gaulle dơ tay lên, y bây giờ khô như một nhánh củi trên cây lông say, mờ mẫm trên những nốt tròn của chiếc kèn đồng trong Chợ lớn, Mélody, Mélody.

Dững với lại Tường, bây giờ thời đã hết. Hết.

TẠ THẾ

Ngồi lên thấy khẽ bàng hoàng
Nghe trong viễn mộ đôi hàng ngựa ra
Đêm dài chiếu cọn lò xô
Bắn khoản tâm thể chờ khô kiếp sầu
Ngựa còn vọng suốt canh thâu
Xe lăn chậm chậm về đâu cũng về
Mạng sầu thừa thớt mấy khe
Nhện tôi giăng mắc trăm bề quạnh hiu
Ý tôi giăng chết hồn chiều
Tình tôi tự đó tiêu điều những thây

Ngồi lên sửa dáng hao gầy
Từ đây đất rộng, thân này biệt ly.

NHÃ CA : NGÔI NHÀ TÔI ĐÃ Ở

Mỗi lần mùa mưa đến là chúng tôi bàng hoàng. Một câu hát hùng tráng đang rên rỉ trong một quán cà phê bình dân ở ngoại ô : Chi Lăng, Chi Lăng, tiếng ai hò reo. Một con ngõ ngoằn ngoèo ở cuối đường Nguyễn Huệ Phú Nhuận, ăn qua những bụi tre, những vũng lầy, những giếng nước, những đồng rác. Và rồi, một căn nhà lợp lá, trôi nổi trong mùa mưa, trong trí nhớ chúng tôi.

Phải rồi, Chi Lăng, miền ngoại ô ấy, con ngõ hẻm ấy, căn nhà trôi nổi ấy, là nơi mà chúng tôi đã sống, đã suy nghĩ, đã viết. Những bài lục bát của Viên Linh. Tập Dạ Khúc của Trần Dạ Từ. Và những bài Nhã Ca thứ nhất của tôi...

Tôi không thể nhớ rõ nổi ngày tháng nào đã mang tôi đến đây. Đó là khoảng năm 1959 và ở đầu mùa mưa. Những trận mưa nhiệt đới ào ạt, tàn nhẫn đã san bằng trí nhớ của tôi, làm tôi không thể tính toán suy xét gì nữa, ngoài việc biết là mình đã có mặt ở đó, một ngôi nhà thuộc vùng Chi Lăng. Có mặt và sống nhợt nhạt với tất cả. Thành phố cũ, với một lũ trẻ ngóng cuồng, nơi tôi vừa bỏ đi, chỉ còn là một chiếc bóng lạ hoắc. Tôi đã sống ở đó thật sao ?

Khi máy bay đưa tôi xuống phi trường, vào buổi trưa, Từ đứng đón tôi với một người đàn ông. Từ nói : Anh Viên Linh đấy. Tuy chưa gặp mặt nhưng chúng tôi đã biết và coi như thân với nhau từ lâu. Nhưng lúc đó, đứng trước một Viên Linh hai vai thẳng băng, so đo, tôi đã cười, tôi đã chỉ biết cười. Trong khi cười, tôi chợt nhớ đến Phụng Liên, và tôi lại cười nữa. Nhưng đến khi chúng tôi đã ngồi trong một quán nước trong khu phi trường thì tôi lại bỗng khóc. Khóc một cách kỳ diệu. Và chính lúc ấy, tôi nghe thấy tiếng nói : Nin đi Ván. Nin đi. Tôi ngẩng lên. Tôi nhìn anh Linh. Và tôi chùi nước mắt. Phải biết là tôi đã can đảm. Đủ can đảm để ngông cuồng, để chịu đựng, để sống, để bắt đầu cho chúng tôi một cuộc sống khốn kiếp. Từ đó, tôi trở về Chi Lăng, bắt đầu từ Chi Lăng.

Về Chi Lăng được vài hôm thì tôi vào nội trú. Một trường nữ học tồi tệ ở đường Võ Tánh. Đạo đó tôi còn nhớ rõ, anh Linh đi một đôi giày Bata trắng, mặt giày lớn, như bản. Thỉnh thoảng anh Linh cũng thay Từ đến đón tôi ra khỏi nội trú. Tôi ở chung với một lũ con gái. Một lũ toàn con gái, và tôi chán tụi này không để đâu cho hết. Một lần, sáng chủ nhật, một bọn con gái đứng trên bao lơn trường nội trú cười cợt, kéo tay tôi chỉ xuống phía văn phòng, từ trên trông xuống, tôi thấy

hai chiếc giày Bata của anh Linh, trên mỗi chiếc có một mặt người dữ dội.

Sau đó một thời gian, tôi bỏ nội trú và về hẳn Chi Lăng. Ở đó, tôi có Từ, có bạn, anh Viên Linh.

Ngôi nhà chúng tôi thời ấy, phải nói là đẹp thế lương lắm. Nhà nằm ở đáy một ngõ hẻm lợp lá, tường gạch, xung quanh là tre nứa xào xạc và giếng nước. Trên mái nhà, có lót những tấm kính vuông, đêm khuya, tôi thường thấy từ đó những vệt ánh sáng dài chảy xuống, ban ngày trông lấp lánh. Mùa mưa năm ấy kéo dài trong bốn tháng liền. Căn nhà đã dột nát và một nửa trái bếp đã gần như xụp hẳn. Sát vách nhà, phía tay mặt, là một trái nhỏ của hai vợ chồng người Nam với sáu đứa con nhỏ. Phía tay mặt là một trường mẫu giáo, buổi chiều, buổi tối, tiếng lục huyền cầm, tiếng ca vọng cổ của vợ chồng người hàng xóm. Tiếng ê a của trẻ con học vỡ lòng. Và tiếng những trẻ con khác la như điên ở đầu ngõ. Ban đêm, tiếng thùng nước, dây xích, va chạm vào thành giếng. Những tiếng động sáng trưa chiều tối ấy nhắc chúng tôi những bữa cơm trưa, những bữa cơm chiều và những ngày kế tiếp. Chúng tôi ba đứa với một lô bạn bè, và chúng tôi cứ sống. Căn nhà hai phòng. Một tấm màn gió. Một ít giấy vụn. Một ít sách vở lượm thuộm. Cuốn Thánh Kinh, cuốn Kiều rách bìa. Tường với loang lổ. Vài tấm bột màu

của Duy Thanh. Những nét vẽ chằng chịt, bần thủ của Hoán, của anh Linh. Chúng tôi sống ngóng cuồng, điên khùng và ngây thơ ở đó.

Những ngày mưa, nếu không có bạn bè khác đến, chúng tôi ba đứa ngồi khoanh tay ba nơi, hoặc ngâm thơ, hoặc viết. Chúng tôi cũng có một bếp lửa, suốt mùa mưa, gặp những lẻ củi tươi như thanh kiếm quý đốt hoài không đỏ, chúng tôi cả ba đứa cùng giúp nhau thổi lửa. Rồi những đêm thức suốt sáng, hoặc ngủ chập chờn. Cũng có những hôm chúng tôi tản mát mỗi đứa mỗi nơi, Từ lên mấy tòa báo, anh Linh vào trong một nghĩa địa gần đó nằm vùi trong nhà mồ nghe mưa, và mình tôi ở nhà. Chúng tôi như thế và chúng tôi cứ sống.

Năm 1959 ngoài cảnh chia cắt đất nước, chúng ta chưa bị chiến tranh đầy vò. Từ căn nhà vùng Chi Lăng có những buổi tối, bạn bè kéo đến và chúng tôi bày tám đĩa chia từng tốp một, kéo nhau đi bộ lên Saigon. Đường phố, rạp xi nê, quán nước, bờ sông. Đó là đêm của chúng tôi. Và chính những đêm ấy, chúng tôi đã nói với nhau nhiều nhất về thơ. Về việc phải làm lại thi ca, phải làm lại tất cả, làm lại từ đời sống đến ngôn ngữ, từ hơi thở đến ý tưởng. Từ nói. Anh Linh nói. Anh Toàn nói. Tôi nói. Chúng tôi đã sống, đã nói đã làm với tất cả ngạo nghệ của tuổi trẻ. Rồi cho tới bây giờ. Những ngày tháng đã qua, đã mất. Anh Linh

đi dạy học, rồi trở về làm báo. Từ và tôi lăn lóc từ nhà in này đến nhà in khác. Anh Toàn ra trường. Một vài người bạn khác, kẻ đã lấy chồng lấy vợ để con, kẻ đã chết ngoài chiến trường, kẻ đang thành công, người đã thất bại tù tội. Căn nhà cũ của chúng tôi cũng đã mất luôn. Không đứa nào trở về đó nữa. Nhưng chúng tôi vẫn trông thấy nhau, vẫn viết, vẫn làm thơ, vẫn sống, và vẫn có liên tiếp thêm không biết bao nhiêu những đau khổ, dằn vặt, sung sướng mới, mặc dù đời sống chúng tôi đã trầm tĩnh, thừ tự hơn trước, nhưng những đam mê buổi đầu vẫn còn trong mỗi đứa.

Bây giờ anh Linh sắp in thơ. Mà tập thơ của anh lại đang lên máy trong mùa mưa. Việc ấy làm tôi không thể không bàng hoàng và không thể không nhớ lại, không viết.

Một tác phẩm, theo quan niệm chung của chúng tôi, khi được in ra, gửi tới tay người đọc, tác giả của nó sẽ không thể tránh khỏi hai thứ tình cảm. Một là sự an tâm về đứa con tinh thần của mình đã đủ điều kiện trưởng thành để vào đời. Hai là sự buồn bã sâu xa vì mình đã đoạn tuyệt vĩnh viễn với nó.

Thơ Hóa Thân của Viên Linh, không phải gọi riêng cho anh Linh, mà còn gọi chung cho chúng tôi những tình cảm kể trên, vì tuy mỗi đứa thực hiện mình và tác phẩm của mình một cách, nhưng

chúng tôi đều sống, đều có mặt, lẫn lộn trong tác phẩm của nhau.

Chúng tôi đọc thơ nhau, ngoài sự kiêu ngạo đến chóng mặt những kẻ khác về thiên tài màu nhiệm của bạn bè mình, còn có cái bàng hoàng đau xót của một người nhìn lại mình.

Thơ Viên Linh cũng cho tôi những kiêu ngạo bàng hoàng đau xót ấy, vì thơ chúng tôi chính là đời sống chúng tôi, thể hệ tôi, dân tộc tôi. Một đời sống, một thể hệ, một dân tộc quần quai, đau khổ. Thơ Hóa Thân còn là nổi sinh tử miệt mài.

Có lẽ chính vì thế, khi nghĩ đến thơ, thay vì phải nói về thơ anh Linh, thơ chúng tôi, tôi đã nói tới đời sống của chính anh Linh, chính chúng tôi. Nói về mình, về đời sống của mình, chắc chắn là tôi còn có thể nói được nhiều nữa. Từ những kỷ niệm riêng của chúng tôi, ở các thành phố, các ngôi nhà, các ngày tháng khác nhau, những đêm mà Từ, Anh Linh, Kim Xuyên, và tôi, lang thang xuống mãi tận Bình Đông, đến những quan điểm chúng tôi, với thời cuộc, với người đọc...

Nhưng thơ Hóa Thân này để kể những điều ấy với đời.

MỤC LỤC

Tôi	9	Đầu Thai	10	Cúc Hoa	11	Khai Sinh	12
Thái Độ	13	Hồn Mang	14	Một Hồi	Sau	16	
Kết Cuộc	18	Bản Thân	20	My Châu	22	Dương	
Thế	25	Ngẫu Tượng	26	Mộng Du	29	Kinh	
Cầu Nguyên	30	Ngậm Ngùi	31	Kim Xuyên	32		
Kim Xuyên	34	Con Ngựa	36	Lưu Chuyển	37		
Mặt Lạ	38	Đá Và Người	39	Hồi Tưởng	40	Thái	
Độ	42	Hồi Âm	44	Cõi Nhân Sinh	45	Giòng Luân	
Lưu	47	Thần Chết Và X	49	Cảnh Tượng	54		
Cúc Hoa	55	Ký Ưc	56	Khi Nàng Chết	58		
Những Lời Vĩnh Biệt Của Nàng	59	Mẫn Kiếp	61				
Mùa Rét Trước	62	Phượng Liên	63	Cõi Nhân			
Sinh	65	Chân Dung	67	Địa Phủ	69	Trường	
Canh	70	Chiều	71	Thơ 1961	74	Thời Sự	75

Về Thăm Nhà Ở Chí Hòa 80 Tưởng Niệm
Người Trí Thức 82 Tư Tưởng 83 Ký Thác 85
Hóa Thân 86 Kim Xuyên 90 Dạ Điều 91 Xe
Hỏa Và Thị Trấn Tôi 93 Lục Bát 95
Tin Cho X 96 Trở Về Mái Nhà Xưa 98
Về Thăm Nhà Ở Chí Hòa 100 Nói Thêm
Về Nguyễn Gia Thiều 101 Dấu Tích 105
Phục Hưng 109 Tin Cho X 110 Ký Ức 112
Viên Linh 113 Ngôi Nhà Tôi Đã Ở 117
Lữ Hành 118 Ký Ức 120 Hóa Thân 121 Tháng
Năm Ở Sài Gòn 123 Tôi 127 Hồi Tưởng 128
Tạ Thế 133 *Ngôi Nhà Tôi Đã Ở 134*

**Hóa Thân Thơ Viên Linh
Tập Chí Văn Nghệ Xuất Bản
Phụ Bản Lời Của Nhã Ca
Chân Dung Tác Giả Bla Sau Của Trịnh Cung
Phụ Bản Tranh Trang 76 Của Ngọc Dũng
Tác Giả Trình Bày**

**Ngoài Những Bản Thường, Sách Này Còn In
100 Ấn Bản Chính Để Tặng Hoặc Bán Đắt,
Những Ấn Bản Chính Đều Ghi Tên Các Bạn
Quý Của Tác Giả**

Giá 70 đồng

HÓA THÂN THƠ VIÊN LINH

Tác Giả Qua Nét Vẽ Trích Công